

Innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2024

I omstillingen av Norge har innovasjonsselskapene en sentral rolle. De utgjør en innovasjonsinfrastruktur som kobler sammen gründere, etablert næringsliv, forskning/akademia og kapital for å utvikle fremtidens næringsliv. FINs medlemmer jobber med å kommersialisere forskning, inkubasjon, kapital, testfasiliteter og klyngeutvikling.

Vi mener at den viktigste politiske oppgaven fremover er å tilrettelegge for at nytt, grønt og eksportrettet næringsliv får vokse frem. Regjeringen prioriterer å styrke forsvar, sikkerhet og velferd i revidert budsjett. Det er forståelig gitt det geopolitiske bildet og demografiendringer. Samtidig har vi store klimaendringer og næringslivet har et stort omstillingsbehov. For å løse de store samfunnsutfordringene, må vi investere i teknologi og ny kunnskap. Næringslivet trenger rammebetingelser som sikrer forutsigbar klimaomstilling.

Vi mener at regjeringens prioriteringer i større grad burde ha blitt reflektert i satsinger på innovasjon og fremtidig verdiskaping. Å satse på nytt, grønt og eksportrettet næringsliv, er en vesentlig del av å sikre vår samfunnsstrykighet og bidrar samtidig til å sikre et fremtidig bærekraftig velferdssamfunn.

Eksempelvis bidrar innovasjonsselskapene med å få frem mange nyskapende bedrifter med løsninger som tas i bruk av forsvarssektoren, løsninger innen cybersikkerhet og også løsninger som tas i bruk av helsesektoren.

Nå legges det store ambisjoner med blant annet en stortingsmelding om gründere og oppstartsbedrifter og en stortingsmelding om forskningssystemet. Regjeringen la frem en strategi for økt FoU i næringslivet i slutten av april. Den inneholder blant annet økt satsing på kommersialisering fra forskning og en videreutvikling av katapult-ordningen (testfasiliteter). Videre en kombinert satsing på næringsutvikling samtidig som man sikrer økt sikkerhet og forsvarsevne gjennom NATOs Innovasjonsfond og NATO DIANA (Defence Innovation Accelerator). De store ambisjonene for grønt nyskapende næringsliv reflekteres ikke i revidert budsjett.

Vi er bekymret for den vedvarende lave finansieringen av grønne, innovasjonspolitiske virkemidler. Vi forventer en kraftsatsing på nytt og nyskapende næringsliv i statsbudsjettet for 2025, mer spesifikt:

- Virkemidler som styrker innovasjonsøkosystemene gjennom en verdikjede fra FoU til eksport
- Satsinger som får fart på kapitalmarkedet, særlig risikovillig kapital i tidligfase
- Et innovasjonsfremmende skatte- og avgiftsregime.

Ny grønn industrifinansiering

NFD: Kap. 2421 Innovasjon Norge post 55

Vi støtter at det opprettes en finansieringsordning for nyskapende, grønne industriprosjekter i oppstarts- og vekstfasen på inntil fem mrd. kr. med betydelig tapsavsetning. Videre at ordningen skal underbygge prioriteringene i Grønt industriløft.

For å fungere etter hensikten, må ordningen innrettes mot prosjekter hvor det er stor innovasjonshøyde, høy risiko og hvor dagens produkter hos banker og Innovasjon Norge ikke er tilstrekkelig for å utløse privat risikokapital.

Ordningen bør innrettes slik at man får mest mulig igjen for investeringene. Teknologiske prosjekter med betydelig skaleringspotensial, vil ofte som en del av skaleringsatsingen, ha behov for å teste markedspotensial og teknologi i en industriell relevant skala sammen med strategiske partnere.

Det eksisterer i dag et virkemiddel, testfasiliteter/Norsk katapult (NFD: Kap. 2426 Siva SF post 71), hvor det er etablert fem test- og piloteringssentre tilkoblet testsentre i distriktene. Dette er delingsøkonomi i praksis, hvor norsk industri stiller eksisterende utstyr tilgjengelig i testsentrene for andre norske bedrifter, og som gulrot får delfinansiering i nytt, relevant utstyr som også skal være tilgjengelig for norske bedrifter.

Vi foreslår at ordningen Ny grønn industrifinansiering inneholder incentiver som gjør at planlagte investeringer i regi av bedrifter tilgjengeliggjøres for fremtidige prosjekter. Investeringer i testinfrastruktur og testutstyr gjennom ordningen, må være åpen, tilgjengelig og gjenbrukbar for fremtidige prosjekter som forventes å gi et betydelig bidrag til reduksjon av norske klimautslipp og økt eksport.

Det vil være effektivt om katapultsentrene, som allerede tilgjengeliggjør testinfrastruktur i dag, får i oppgave å sørge for gjenbruk av slik testinfrastruktur og testutstyr i fremtidige prosjekter. På denne måten vil det nye næringslivet få en god og koordinert oppfølging for å ta steget inn i internasjonal konkurranse. Siva bør være del av ordningen siden den har ansvar for testfasiliteter/Norsk katapult.

Støtter avvikling av ekstra arbeidsgiveravgift på lønninger over 850 000 kr.

Vi støtter forslaget om å avvikle den ekstra arbeidsgiveravgiften på lønninger over 850 000 kr. fra 1.1.2025. Avgiften rammer høykompetent arbeidskraft i innovasjonsøkosystemene og oppstartsselskaper, og dermed den grønne omstillingen av Norge. Uforutsigbare skatte- og avgiftsendringer bør ikke innføres i fremtiden.

Skjerming av formuesskatt på investeringer i oppstarts- og vekstselskaper

Vekstselskaper utvikler varer og tjenester med stor innovasjonshøyde for et internasjonalt marked. Dette krever store investeringer i ulike faser før selskapet er modent nok til å kunne børsnoteres. I disse fasene er selskapene særlig sårbare for formuesskatten blant annet ved at formuesverdsettelsen prises svært høyt når de henter kapital.

Vi foreslår at Stortinget ber regjeringen i forbindelse med forslaget til statsbudsjettet for 2025 gjøre endringer i formuesskatten slik at oppstarts- og vekstselskaper skjermes fra formuesskatten.

Vennlig hilsen,

Anne Cathrin Østebø (sign.)
styreleder FIN

Trine Ellingsen (sign.)
daglig leder FIN